

“En el Marinero, todo ocupado al riesgo, al trabajo y á la fatiga, no cabe quietud para estudio tan dilatado y prolixo; y el estudioso, que requiere tranquilidad para la contemplación, no se acomoda al afán y fatiga extrema del otro, únicas maestras que enseñan con facilidad las resultas que por solo *theórica* fuera casi imposible descubrir”

~Jorge Juan, Examen Marítimo, 1771.

Biblioteca de la Facultat de Nàutica de Barcelona

Pla de Palau, 18
08003 Barcelona

+34 93 401 79 34

biblioteca.fnb@upc.edu
Biblioteca.upc.edu/FNB/

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
BARCELONATECH

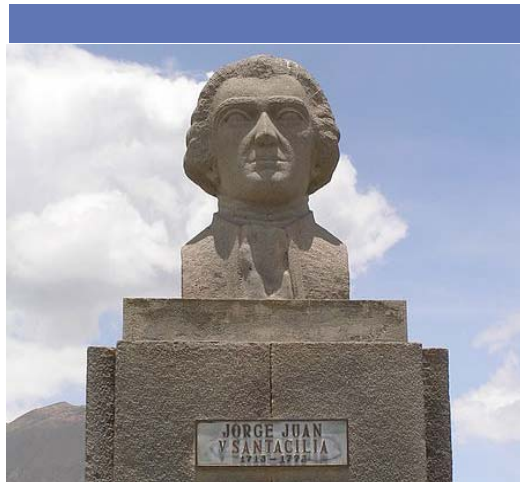
Servei de Biblioteques, Publicacions i Arxius

Jorge Juan

1713-1773

Tercer centenari del seu
naixement

Jorge Juan i la ciència espanyola del segle XVIII

Jorge Juan Santacilia, nascut a la vil·la alicantina de Noveldo el 5 de gener de 1713, va ésser un viatger, espia, científic i enginyer naval molt destacat del segle XVIII.

El 1734 va formar part, juntament amb Antonio de Ulloa, de l'expedició geodèsica franco-espanyola per a mesurar el grau d'un arc de meridià terrestre per a poder determinar la mesura i forma exacta de la Terra.

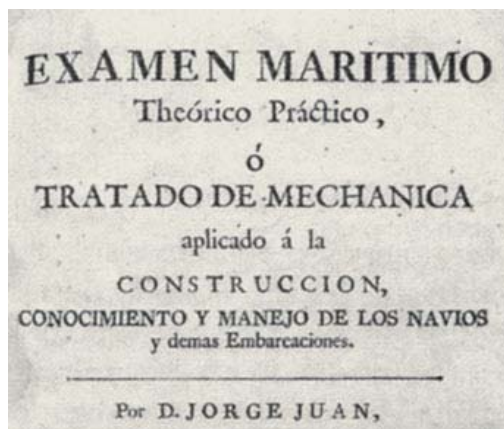
El 1748, conscients que l'armada espanyola començava a estar antiquada, el Marquès de l'Ensenada encarregà a Jorge Juan viatjar Anglaterra en missió d'espionatge industrial per a aprendre les tècniques de disseny i construcció navals angleses.

Dos anys després, Ensenada va encomanar a Jorge Juan la direcció de les obres de renovació i modernització de la construcció naval espanyola, publicant el 1752 el *Nuevo método de construcción naval*, un sistema propi d'arquitectura de vaixells.

El 1757 va fundar el Reial Observatori Astronòmic de Madrid, i uns anys més tard el Reial Observatori de l'Armada, a Cadis.

Nombrat cap de l'esquadra de l'Armada Reial al 1760; el 1771 va publicar la que va ser la seva obra mestra: l'*Examen Marítimo Theórico Práctico*, el millor tractat europeu del segle XVIII per la gran aportació a la construcció, mecànica i maniobra dels vaixells.

Jorge Juan va morir a Madrid el 1773 considerat un gran promotor de la reforma nàutica i científica a Espanya.

Homenatge a Jorge Juan a la Biblioteca de la Facultat de Nàutica de Barcelona

Per commemorar el tercer centenari del naixement de Jorge Juan, la Biblioteca ha muntat una exposició bibliogràfica sobre aquest il·lustre científic i enginyer, personatge imprescindible de la història naval espanyola.

L'exposició mostra una selecció de documents relacionats amb Jorge Juan, entre els que destaquem les seves 4 obres més conegudes:

- *Compendio de navegación para el uso de los cavalleros guardias-marinas* (1757)
- *Examen marítimo teórico práctico ó tratado de mecánica aplicado a la construcción, conocimiento y manejo de los navíos y demás embarcaciones* (1771)
- *Observaciones astronómicas y físicas hechas de orden de S. Mag. en los reynos del Péru* (1748)
- *Relación histórica del viage a la América Meridional* (1748).